

ТЕОРІЯ КОМПОЗИЦІЇ ВИДАНЬ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	В Культура і мистецтво
Спеціальність	В4 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	Образотворче мистецтво
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	1 курс, весняний
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС/ 120 год. (лекції- 30 год, практичні - 16 год, СРС- 74 год)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік/МКР
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: доктор мистецтвознавства, професор, Оляніна Світлана Валеріївна s.olianina@kpi.ua Практичні: : к.т.н., доцент, доцент Осипова Тетяна Григорівна, otto_kpi@ukr.net

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Теорія композиції видань» спрямована на формування системного розуміння книги як складного комунікативного, художнього та матеріального об'єкта. У курсі розглядаються закономірності організації текстової, візуальної та конструктивної структури видання, принципи композиції, засоби забезпечення цілісності книги, а також методи художнього конструювання і проектування книжкової продукції.

Особлива увага приділяється інтеграції традицій книжкової культури з сучасними дизайнерськими підходами, розвитку критичного мислення та здатності до аналізу й створення авторських книжкових концепцій.

Мета опанування дисципліни є формування у здобувачів здатності до **системного аналізу та проектування композиції книжкових видань** на основі поєднання художніх, функціональних і технологічних підходів, а також розвиток навичок створення цілісного візуально-комунікативного продукту.

Предметом навчальної дисципліни є композиційна організація книжкового видання;
 взаємодія тексту, зображення та матеріальної структури книги;
 принципи художнього конструювання та проектування книги;
 засоби забезпечення функціональної та естетичної цілісності видання.

В результаті успішного засвоєння дисципліни студенти здобудуть наступні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2 Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 1 Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образноасоціативну мову при створенні художнього образу

ФК 2 Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства

ФК 6 Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості

ФК 16 Здатність використовувати нові наукові факти, відомості, навчально-пізнавальну інформацію в сфері образотворчого мистецтва, з метою поширення художньоестетичних знань серед населення, підвищення його загальноосвітнього, загальнонаукового й культурного рівня

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 5 Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого мистецтва

ПРН 7 Володіти фаховою термінологією, науковоаналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень

ПРН 17 Застосовувати знання теоретичних основ створення і підготовки до друку растрових і векторних оригіналів, методів художнього конструювання та особливостей реалізації графічного оформлення видань при використанні комп'ютерної графіки, роботи в програмному пакеті Adobe Photoshop

ПРН 22 Володіти знаннями на науковій основі розробляти нові засоби створення літографій, розробляти і впроваджувати нові елементи дизайну, створювати нові стилі в оформленні видань та публікацій та самостійно оцінювати результати своєї діяльності

1. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в 1-му (або 2-му) семестрі 1-го курсу навчання усіх освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти. Для опанування дисципліни потрібні знання з комп'ютерної графіки та композиції видань. Набуті знання використовуються в мистецько-дослідній практиці.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Книга як цілісна система.

Тема 2. Текст як основа книжкової композиції

Тема 3. Матеріально-конструктивна організація книги

Тема 4. Візуальна інформація та комунікація книги

Тема 5. Функціональна структура книги

Тема 6. Художнє конструювання книги.

Тема 7. Макет і модель книги

Тема 8. Методика створення книги

Тема 9. Цілісність книги та композиція

Тема 10. . Ілюстрація в структурі книги

Тема 11. Декоративне мистецтво та реставрація книги.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Оляніна Світлана, Коренюк Юрій
Оляніна С. В., Коренюк Ю. О. *Стилі в образотворчому мистецтві* : навч. посіб. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2025. 504 с.
2. Гулевич Сергій
Гулевич С. О. *Графічні техніки. Частина I* : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2026. 151 с.
3. Коренюк Юрій
Коренюк Ю. О. *Ілюстрація як стиль епохи* : конспект лекцій. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2026. 64
4. Lupton E. *Thinking with Type: A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, and Students*. 3rd ed., revised and expanded. Princeton Architectural Press, 2024. 256 p.
5. Phillips A., Clark G. *Inside Book Publishing*. 7th ed. Routledge, 2025. 390 p. Мельник
6. Smith K., Ramdarshan Bold M. *The Publishing Business: A Guide to Starting Out and Getting On*. 3rd ed. Bloomsbury Visual Arts, 2024. 256 p.

Додаткова література (англомовна)

7. Tschichold Jan
Tschichold J. *The Form of the Book: Essays on the Morality of Good Design*. London : Hartley & Marks, 1991. 208 p.
8. Bringhurst Robert
Bringhurst R. *The Elements of Typographic Style*. 4th ed. Vancouver : Hartley & Marks, 2012. 398 p.
9. Lupton Ellen
Lupton E. *Thinking with Type: A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, & Students*. 2nd ed. New York : Princeton Architectural Press, 2010. 224 p.
10. Müller-Brockmann Josef
Müller-Brockmann J. *Grid Systems in Graphic Design*. Zurich : Niggli, 1996. 176 p.
11. Samara Timothy
Samara T. *Making and Breaking the Grid*. Gloucester : Rockport Publishers, 2002. 208 p.
12. Ambrose Gavin, Harris Paul
Ambrose G., Harris P. *The Layout Book*. London : Bloomsbury, 2015. 184 p.
13. Haslam Andrew
Haslam A. *Book Design*. London : Laurence King Publishing, 2006. 256 p.
14. Hendel Richard
Hendel R. *On Book Design*. New Haven : Yale University Press, 1998. 160 p.
15. Dondis Donis
Dondis D. A. *A Primer of Visual Literacy*. Cambridge : MIT Press, 1973. 192 p.

Інтернет-ресурси

16. Adobe
Adobe Creative Cloud Tutorials : офіц. сайт. URL: <https://www.adobe.com> (дата звернення: 05.05.2026).
17. Adobe InDesign
Adobe InDesign User Guide : офіц. документація. URL: <https://helpx.adobe.com/indesign> (дата звернення: 05.05.2026).
18. Practical Typography. URL: <https://practicaltypography.com> (дата звернення: 05.05.2026).
19. Google Fonts Knowledge. URL: <https://fonts.google.com/knowledge> (дата звернення: 05.05.2026).

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні	СРС
Тема 1. Книга як цілісна система.	9	2	1	6
Тема 2. Текст як основа книжкової композиції	10	2	2	6
Тема 3. Матеріально-конструктивна організація книги	10	2	2	6
Тема 4. Візуальна інформація та комунікація книги	10	2	2	6
Тема 5. Функціональна структура книги	10	2	2	6
Тема 6. Художнє конструювання книги.	11	4	1	6
Тема 7. Макет і модель книги	12	4	2	6
Тема 8. Методика створення книги	11	4	1	6
Тема 9. Цілісність книги та композиція	13	4	1	8
Тема 10. . Ілюстрація в структурі книги	7	2	1	4
Тема 11. Декоративне мистецтво та реставрація книги.	7	2	1	4
МКР	4			4
Залік	6			6
Всього годин	120	30	16	74

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, посилання на літературу та завдання на СРС)	К-т ь Год .
1	ЛЕКЦІЯ 1. Тема: Книга як цілісна система. [1, 3, 4, 5]. <i>Перелік основних питань:</i>	2

	• Структура функціональної організації книги • Рукописна та друкована книга • Еволюція книжкової форми <i>Завдання на самостійну роботу:</i> - Проаналізувати 2–3 зразки рукописних і стародрукованих книг (або їх цифрові репродукції). - Виявити композиційні особливості (верстка, ініціали, орнаменти, структура сторінки). - Підготувати візуальний конспект (презентація або PDF) із висновками щодо можливостей адаптації в сучасному дизайні. [2,10]. <i>Дидактичні засоби:</i> Презентація PowerPoint за темою лекції.	
2	ЛЕКЦІЯ 2. Тема: Текст як основа книжкової композиції [1, 3, 4, 5]. <i>Перелік основних питань:</i> • Текстове повідомлення як смислова система • Структура та організація тексту • Засоби смислової організації (абзац, рубрикація, акценти) <i>Завдання на самостійну роботу</i> - Проаналізувати структуру тексту в сучасному виданні (художньому або науковому). - Виявити засоби організації тексту (ієрархія, рубрикація, акценти). - Підготувати схему організації тексту (інфографіка). [2,10]. <i>Дидактичні засоби:</i> Презентація PowerPoint за темою лекції	2
3	ЛЕКЦІЯ 3. Тема: Матеріально-конструктивна організація книги. [1, 3, 5]. <i>Перелік основних питань:</i> • Конструкція книги як матеріального об'єкта • Формат, папір, палітурка • Засоби орієнтації (колонтитули, нумерація, навігація) <i>Завдання на самостійну роботу:</i> - Дослідити приклади різних конструкцій книг (палітурка, формат, папір). - Провести порівняльний аналіз 2–3 видань різних типів. - Оформити аналітичну таблицю з висновками. [2,10]. <i>Дидактичні засоби:</i> Презентація PowerPoint за темою лекції	2
4	ЛЕКЦІЯ 4. Тема Візуальна інформація та комунікація книги.. [8]. <i>Перелік основних питань:</i> • Служба наочної інформації • Візуальні елементи (ілюстрації, інфографіка) • Рекламно-комунікативна функція книги <i>Завдання на самостійну роботу:</i> - Проаналізувати роль ілюстрацій та графіки у 2–3 виданнях. - Визначити функції візуальних елементів (інформаційна, емоційна, навігаційна). - Підготувати презентацію з прикладами. [2,10]. <i>Дидактичні засоби:</i> Презентація PowerPoint за темою лекції	2

5	ЛЕКЦІЯ 5. Тема: Функціональна структура книги. [1, 3, 4, 5, 6]. <i>Перелік основних питань:</i> • Взаємодія тексту, зображення та конструкції • Аналіз функціональних блоків видання • Системність у побудові книги <i>Завдання на самостійну роботу:</i> - Виконати комплексний аналіз структури книги (текст, зображення, навігація). - Виявити взаємозв'язки між елементами. - Представити результати у вигляді структурної схеми. [2,10]. <i>Дидактичні засоби:</i> Презентація PowerPoint за темою лекції.	2
6	Тема 6: Художнє конструювання книги [1, 3, 4, 5, 6]. Лекція 6. Художня концепція та етапи проєктування книги [1, 3, 4, 5, 6]. <i>Перелік основних питань:</i> 1. Поняття художнього конструювання книги. Взаємозв'язок змісту та візуальної форми видання. 2. Книга як цілісна художня та функціональна система. 3. Передпроектний аналіз: тип видання, читацька аудиторія, характер текстового й ілюстративного матеріалу. 4. Формування художньої концепції книги. Пошук і обґрунтування образного рішення. 5. Основні етапи проєктування книги: задум, ескізування, розроблення макета, підготовка до виготовлення. 6. Узгодження художніх, функціональних і технологічних вимог у проєктуванні видання.	2
	Лекція 7. Композиційна система книжкового видання [1, 3, 4, 5, 6]. <i>Перелік основних питань:</i> 1. Системний підхід до композиційної організації книги. Взаємозв'язок її структурних елементів. 2. Формат, пропорції та модульна сітка як основа композиційної побудови видання. 3. Композиційна організація сторінки й розвороту. Ієрархія елементів і розподіл простору. 4. Взаємодія типографіки та ілюстративного матеріалу в композиції книги. 5. Ритм, композиційні акценти та послідовність розгортання книжкового простору. 6. Єдність зовнішнього та внутрішнього оформлення. Композиційні зв'язки обкладинки, форзаців, титулу й основного блоку. 7. Засоби навігації та їхня роль у структурі видання. 8. Критерії оцінювання композиційної цілісності, виразності та зручності користування книгою. <i>Завдання на самостійну роботу</i> - Розробити концепцію власного книжкового видання (ідея, цільова аудиторія, стиль). - Обґрунтувати вибір композиційних засобів. - Оформити концепцію у вигляді презентації. [2,10]. <i>Дидактичні засоби:</i>	2

	Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.	
7	Тема 7: Макет і модель книги [1, 3, 4, 5]. Лекція 8. Макет книги: види та принципи розроблення [1, 3, 4, 5]. <i>Перелік основних питань:</i> • Поняття макета книги та його роль у втіленні художньої концепції видання. • Види макетів: ескізний, робочий і фінальний. Їхні завдання та ступінь деталізації. • Вихідні параметри макета: формат, обсяг, структура видання, текстовий та ілюстративний матеріал. • Розроблення типових сторінок і розворотів. Узгодження модульної сітки, типографіки та зображень. • Побудова послідовності розворотів: ритм, паузи, акценти та переходи між розділами. • Поетапне уточнення макета. Перевірка композиційної узгодженості та внесення правок. • Вимоги до фінального макета та його підготовка до подальшого виробничого опрацювання.	2
	Лекція 9. Модель книги та засоби візуалізації проєкту [1, 3, 4, 5]. <i>Перелік основних питань:</i> 1. Поняття моделі книги. Відмінності та взаємозв'язок макета й моделі видання. 2. Модель книги як інструмент дослідження, перевірки та презентації проєктного рішення. 3. Види моделей книги: фізичні та цифрові. Критерії вибору способу моделювання. 4. Фізичне моделювання: перевірка масштабу, обсягу, конструкції, матеріалів і характеру розкривання книги. 5. Цифрова візуалізація: зображення розворотів, тривимірні моделі та анімація перегортання сторінок. 6. Оцінювання взаємодії читача з книгою: зручність користування, читабельність і навігація. 7. Виявлення проєктних недоліків за допомогою моделі та коригування макета. 8. Презентація моделі книги й аргументація художніх, конструктивних та матеріальних рішень <i>Завдання на самостійну роботу:</i> - Створити макет (ескіз або цифровий) книжкового видання. - Використати програмні засоби (наприклад, Adobe InDesign або Adobe Photoshop). - Представити макет з поясненням композиційних рішень. [2,10]. <i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.	2
8	Тема 8: Методика створення книги [2, 6]. Лекція 10. Методика розроблення книги та взаємодія учасників видавничого процесу [2, 6]. <i>Перелік основних питань:</i>	2

	• Створення книги як послідовний процес реалізації видавничого задуму. • Формування проєктного завдання: мета, читацька аудиторія, зміст, обсяг і вимоги до видання. • Учасники видавничого процесу: функції та відповідальність автора, редактора, дизайнера, ілюстратора й видавця. • Взаємодія автора, редактора та дизайнера. Узгодження змістових і художніх рішень. • Підготовка текстових та ілюстративних матеріалів до роботи над виданням. • Планування роботи: послідовність завдань, терміни, контрольні етапи та погодження результатів. • Організація внесення правок і керування версіями матеріалів. • Критерії готовності проєкту до технологічного опрацювання. •	
	Лекція 11. Технологічні етапи створення та випуску книги [2, 6]. <i>Перелік основних питань:</i> 1. Технологічний цикл виготовлення книги та його зв'язок із художнім рішенням видання. 2. Вибір способу друку, паперу, матеріалів і конструкції оправи відповідно до призначення книги. 3. Верстання та технічне опрацювання текстових й ілюстративних матеріалів. 4. Коректура та перевірка зверстаного видання. Узгодження остаточних виправлень. 5. Додрукарська підготовка: кольороподіл, параметри зображень, шрифти, вільоти та підготовка файлів. 6. Пробні відбитки й кольоропроба як засоби перевірки якості майбутнього видання. 7. Друкарські та післядрукарські процеси: друк, фальцювання, комплектування, скріплення й оздоблення. 8. Контроль якості готової книги: відповідність затвердженому проєкту, точність відтворення та виявлення дефектів. <i>Завдання на самостійну роботу:</i> - Розробити алгоритм створення книги (етапи від ідеї до друку). - Визначити роль кожного учасника процесу (автор, дизайнер, редактор). ■ - Оформити у вигляді блок-схеми. [2,10]. <i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.	2
9	Тема 9: Цілісність книги та композиція. [1, 3, 4, 5]. Лекція 12. Композиційна цілісність книги [1, 3, 4, 5]. <i>Перелік основних питань:</i> • Поняття композиції у книзі: рівні організації від окремої сторінки до видання загалом. • Цілісність книги як єдність змісту, художньої форми та функціонального призначення. • Взаємозв'язок композиції сторінки, розвороту, розділу та книжкового блоку. • Стильова єдність типографіки, ілюстрацій, декоративних і навігаційних елементів. • Засоби досягнення цілісності: повторення, подібність, пропорційні співвідношення та узгодженість кольору.	2

	• Співвідношення єдності й різноманітності. Варіативність композиційних рішень у межах спільної концепції. • Композиційні зв'язки зовнішнього та внутрішнього оформлення книги. • Аналіз цілісності видання: критерії оцінювання та причини композиційної неузгодженості. •	
	Лекція 13. Ритм, рівновага та ієрархія в композиції книги [1, 3, 4, 5]. <i>Перелік основних питань:</i> 1. Композиційний ритм у книзі: повторення та чергування текстових, ілюстративних і просторових елементів. 2. Метричні й ритмічні закономірності. Зміна темпу в послідовності сторінок і розворотів. 3. Композиційні паузи та акценти як засоби організації читання. 4. Візуальна рівновага сторінки й розвороту. Симетричні та асиметричні рішення. 5. Візуальна вага елементів: вплив розміру, тону, кольору, фактури та розташування. 6. Композиційна ієрархія: головне, другорядне, домінанта й акцент. 7. Засоби побудови ієрархії та спрямування уваги читача: масштаб, контраст, ізоляція й просторове групування. 8. Взаємодія ритму, рівноваги та ієрархії в організації послідовного сприйняття книги. <i>Завдання на самостійну роботу:</i> -Проаналізувати композицію обраного видання. -Визначити засоби досягнення цілісності (ритм, баланс, контраст). -Підготувати письмовий аналіз [2,10]. <i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.	2
10	Тема 10: Ілюстрація в структурі книги. [1, 3, 4, 5]. Лекція 14. Художня ілюстрація та її взаємодія з текстом [1, 3, 4, 5]. <i>Перелік основних питань:</i> 1. Художня ілюстрація як складова образної та змістової структури книги. 2. Функції ілюстрації: інформаційна, інтерпретаційна, емоційна, естетична та пізнавальна. 3. Форми взаємодії тексту й зображення: доповнення, уточнення, паралельна розповідь і контрапункт. 4. Інтерпретація літературного твору: співвідношення авторського задуму та художнього бачення ілюстратора. 5. Вибір епізодів, персонажів і мотивів для ілюстрування. Критерії змістової значущості. 6. Теоретичні проблеми ілюстрування: буквальність і образність, умовність і достовірність, межі творчої інтерпретації. 7. Вплив жанру твору та читачької аудиторії на характер ілюстративного рішення. 8. Формування єдиної художньої концепції ілюстративного циклу. 9. Види ілюстрацій та їхнє місце у виданні: фронтиспіс, заставка, кінцівка, сторінкова, розворотна й ілюстрація в тексті. 10. Принципи розміщення ілюстрацій відповідно до змісту та послідовності читання. 11. Композиційна взаємодія зображення, текстового блоку та вільного простору сторінки й розвороту.	2

	12. Ритм ілюстративного циклу: чергування масштабів, форматів, насичених зображеннями розворотів і композиційних пауз. 13. Візуальна рівновага текстових та ілюстративних елементів. Симетричні й асиметричні рішення. 14. Композиційна ієрархія: співвідношення головних і допоміжних зображень, тексту та декоративних елементів. 15. Послідовність ілюстрацій як засіб розвитку візуальної розповіді та спрямування уваги читача. 16. Критерії оцінювання композиційної узгодженості ілюстративного циклу з цілісною структурою книги. 17.	
	<i>Завдання на самостійну роботу:</i> -Проаналізувати взаємодію тексту та ілюстрації у художньому виданні. -Визначити тип і функції ілюстрацій. -Підготувати аналітичну довідку або презентацію [2,10]. <i>Дидактичні засоби:</i> Презентація PowerPoint за темою лекції.	
11	Тема 11. Декоративне мистецтво та реставрація книги. Лекція 15. Декоративне мистецтво та реставрація книги: композиційні принципи й планування професійної діяльності. <i>Перелік основних питань:</i> 1. Книга як об'єкт декоративного мистецтва та культурної спадщини. Художня й історична цінність книжкового оформлення. 2. Декоративні елементи книги: орнамент, ініціали, заставки, кінцівки, форзаци та оздоблення оправи. Їхня роль у композиційній цілісності видання. 3. Традиційні техніки декоративного оформлення книги та їх інтерпретація в сучасних авторських і колекційних виданнях. 4. Збереження та реставрація книги: співвідношення матеріальної конструкції, художнього оформлення й автентичності. 5. Принципи реставраційного втручання: мінімальність, сумісність матеріалів, документування та повага до історичних особливостей пам'ятки. 6. Дослідження суспільних потреб і запитів музеїв, бібліотек, видавництв та приватних замовників у сфері декоративного оформлення й збереження книг. 7. Планування професійного проєкту: визначення мети, обсягу робіт, необхідних компетентностей, матеріалів, термінів і вартості. 8. Співпраця художника книги, майстра декоративного мистецтва та реставратора. Розподіл відповідальності й критерії оцінювання результатів. <i>Завдання на самостійну роботу:</i> - Обрати історичне або сучасне художнє видання та проаналізувати його декоративне оформлення: орнаменти, ініціали, заставки, кінцівки, форзаци й оздоблення оправи. - Визначити роль декоративних елементів у композиції книги, їхній зв'язок зі змістом, стилем та матеріальною конструкцією видання.	2

	■ Розглянути за опублікованими матеріалами приклад реставрації книги. Охарактеризувати мету втручання та способи збереження її художніх й історичних особливостей. ■ Визначити потреби потенційних замовників у декоративному оформленні та збереженні книг: музею, бібліотеки, видавництва або приватного колекціонера. <i>Дидактичні засоби:</i> Презентація <i>PowerPoint</i> за темою лекції.	
	Всього лекційних занять	30

Практичні заняття

Практичні заняття мають на меті сприяти засвоєнню і закріпленню змісту дисципліни; навчитися на практиці вибирати способи вирішення завдань стосовно створення цілісного художньо-комунікативного образу видання.

№ з/п	Назва теми лабораторного заняття (посилання на інформаційні джерела)	К-ть год
1	Тема 1. Виявлення та аналіз актуальних для сучасного книговидавання елементів рукописної та стародрукованої книги (ініціали, верстка, декоративні елементи). <i>Літературні джерела: [1, 3, 4]</i>	1
2	Тема 2. Аналіз прикладів організації тексту в сучасних і класичних виданнях <i>Літературні джерела: [1, 3, 4, 5, 6]</i>	2
3	Тема 3. Пошук і аналіз ефективних рішень матеріально-конструктивної організації книги <i>Літературні джерела: [1, 3, 5]</i>	2
4	Тема 4 Аналіз ролі візуальної інформації у різних типах видань. <i>Літературні джерела: [6]</i>	2
5	Тема 5 Комплексний аналіз функціональної структури обраного видання. <i>Літературні джерела: [1, 3, 4, 5, 6]</i>	2
6	Тема 6. Розробка концепції книжкового видання <i>Літературні джерела: [1, 3, 4, 5, 6]</i>	1
7	Тема 7 Створення макету книги (структурний або дизайнерський). <i>Літературні джерела: [1, 3, 4, 5]</i>	2
8	Тема 8. Розробка алгоритму створення книги від ідеї до реалізації. <i>Літературні джерела: [2, 6]</i>	1
9	Тема 9. Аналіз композиційної цілісності видання <i>Літературні джерела: [2, 5]</i>	1
10	Тема 10: Аналіз ілюстративного ряду у художніх виданнях <i>Літературні джерела: [2, 5]</i>	1
11	Тема 11 Декоративне оформлення книги та планування збереження її художньої цілісності	1
	Загальна кількість годин	16

6. Самостійна робота студента

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Підготовка до аудиторних занять	64
2	МКР	4
3	Підготовка до заліку	6
	Всього годин на виконання самостійної роботи	74

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

7.1. Правила відвідування занять

Лекції. Великий об'єм тем, які охоплює дисципліна значно ускладнює орієнтацію в матеріалі. Тому для студентів дуже важливо відвідувати лекції, на яких висвітлюватиметься основний зміст дисципліни, систематизований навчальний матеріал, демонструватимуться наукові презентації в обсязі достатньому для опанування навчальної дисципліни студентом.

Практичні заняття. Студентам рекомендується обов'язково відвідати *Практичне* заняття, бо остаточний рейтинговий бал значною мірою залежить саме від результатів роботи на цьому занятті. Активна участь студента в обговоренні матеріалу на Практичного заняття є бажаною. Відсутність на лабораторному занятті, непідготовленість до нього призводить до зниження підсумкового рейтингу з навчальної дисципліни.

7.2. Правила виконання завдань

У процесі опрацювання навчального матеріалу з дисципліни «Теорія композиції видань» студенти зобов'язані дотримуватись наступного порядку виконання завдань:

1. У міжлекційний період (між лекціями та практичними заняттями):

- самостійно опрацьовують рекомендовані навчальні матеріали;
- виконують завдання для самостійної роботи, передбачені викладачем;
- готуються до обговорення тем на практичних заняттях.

2. На практичному занятті:

- демонструють результати виконаної самостійної роботи;
- виконують практичні завдання під керівництвом викладача;
- беруть участь в обговоренні теоретичних питань, пов'язаних з темою заняття;
- отримують індивідуальні консультації у разі потреби.

7.3. Заохочувальні бали

Заохочувальні бали

Студенти заохочуються до науково-дослідної роботи та оприлюднення її результатів, зокрема до участі у науковому круглому столі, який щорічно проводиться на кафедрі графіки КПІ ім. Ігоря Сікорського, Всеукраїнських студентських науково-практичних конференціях «Друкарство молоде», яку щорічно організовує НН ВПІ та «Україна: історія, культура, пам'ять», яку щорічно організовує кафедра історії КПІ ім. Ігоря Сікорського. Тези, виголошені на науковому круглому столі та на конференціях з тематики навчальної дисципліни оцінюються додатковими балами. Студенти разом із викладачем визначаються з темою тез, доступними джерелами та літературою.

Також під керівництвом викладача студенти ознайомлюються з вимогами оформлення та подають тези на конференцію.

Згідно п.2.7. Положення (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) сума заохочувальних балів не може перевищувати 10% рейтингової шкали.

7. 4. Політика крайніх термінів та перескладань

Опрацювання пропущених лекцій не передбачено.

Пропущене практичне заняття можна відпрацювати на консультації шляхом усної доповіді, демонстрації презентації та висловлення власної думки з обраної теми. Для перескладання пропущеного тест-контролю студенту потрібно звернутися до викладача, який організує перескладання та відпрацювання у визначений ним термін.

7.5. Політика університету

Академічна доброчесність.

Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності визначена у «Положенні про систему запобігання академічного плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/47>, а також на вебсторінці університету: <https://kpi.ua/academic-integrity>

Норми етичної поведінки.

Норми етичної поведінки здобувачів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>

Політика використання штучного інтелекту.

Політика використання штучного інтелекту та її принципи регламентуються Наказом «Політика використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/1225>.

Неформальна/ інформальна освіта

Визнання результатів неформальної/ інформальної освіти регулюється «Положенням про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/ інформальній освіті» (<https://osvita.kpi.ua/node/179>), згідно з яким визнання результатів навчання проводиться, як правило, до початку семестру. Освітній компонент може бути зарахований частково або повністю за результатами подання документів (сертифікатів) про проходження професійних курсів/тренінгів, онлайн освіти тощо за тематикою освітнього компонента.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: відбувається шляхом захисту практичних робіт та МКР. Результати поточного контролю регулярно заносяться викладачем у модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу. Результати календарного контролю заносяться у модуль «Календарний контроль» Електронного кампусу.

Семестровий контроль: Залік

Умови допуску до семестрового контролю: виконання та захист всіх практичних робіт,

Рейтинг студента з дисципліни складається з балів, які він отримує за:

- виконання та захист практичних робіт;
- виконання та захист МКР;

Рейтинг студента з дисципліни (РД) формується як сума балів поточної успішності навчання: $РД = ПР + МКР = (11 \times 8) + 12 = 100$ балів.

№ роботи	Максимальна кількість балів (виконання та захист)
ПР 1	8
ПР 2	8
ПР 3	8
ПР 4	8
ПР 5	8
ПР 6	8
ПР 7	8
ПР 8	8
ПР 9	8
ПР 10	8
ПР 11	8
1-ий календарний контроль (8 тиждень навчання)	Виконання ПР 1-ПР 5, (мінімальна кількість набраних балів - 10)
2-ий календарний контроль (15 тиждень навчання)	Виконання ПР 6-ПР 11, (мінімальна кількість набраних балів - 20)
Практичні роботи	88
МКР	12
Сума балів за семестр	100

Система оцінювання					
№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1	Практичне завдання: № 1-11	88	8	11	88
2	МКР	12	12	1	12
	Разом:	100			100

Практичні заняття

Ваговий бал 8. Кожне практичне заняття оцінюється у 8 балів. Максимальна кількість балів за всі практичні заняття: 88 балів.

На практичних заняттях студенти разом із викладачем розв'язують завдання за тематикою практичного заняття. Після кожного практичного заняття студенти отримують завдання, яке необхідно зробити та надати на перевірку викладачу до початку наступного.

Критерії оцінювання

- 1) **Відповідність завданню та технічним вимогам** — до 2,5 бала (повнота виконання завдання, дотримання формату та технічних параметрів).

- 2) **Композиційне рішення** — до 2,0 бала
(цілісність композиції, баланс, пропорції, візуальна ієрархія).
- 3) **Художній / візуальний рівень виконання** — до 1,0 бала
(стилістична єдність, колористика, графічна культура).
- 4) **Креативність та самостійність** — до 1,0 бала
(оригінальність ідеї, авторський підхід).
- 5) **Якість виконання та акуратність** — до 1,0 бала
(охайність, технічна якість, коректне подання роботи).
- 6) **Презентація та захист лабораторної роботи** — до 0,5 бала
(обґрунтування прийнятих рішень, відповіді на запитання).

повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд	8
достатньо повна відповідь (не менше за 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності	6 - 7
неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	3 - 5
Роботу виконано не менше ніж на 40 %. Оформлення роботи не відповідає вимогам прописаним у силабусі.	1 - 2
Виконання роботи та її оформлення не відповідає вимогам до позитивного оцінювання	0

Модульна контрольна робота

Ваговий бал - 12. Модульна контрольна робота (МКР) виконується в другій половині семестру, після вивчення розділу 1-5 та виконання практичних занять 1-5.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

У модульній контрольній роботі студент розробляє проєктні рішення з обсягом опису кожної процедури для обраного індивідуального варіанту:

- правильно виконані завдання та відповідають умові - 12 балів;
- правильно виконані завдання з незначними помилками - 5-11 балів;
- виконані завдання не повністю та наявні помилки - 1-4 балів;
- повністю не правильна відповідь - 0 балів.

Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Метою проведення календарного контролю є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Умови отримання позитивного календарного контролю	Перший календарний контроль (тиждень 8)	Другий календарний контроль (тиждень 14)
Поточний рейтинг	≥ 30 балів	≥ 70 балів

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг не менше 40 балів.

Семестровий контроль:

Студенти, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Якщо сума балів менша за 60 та виконані умови допуску, студент пише залікову контрольну роботу. За підсумком набраних балів виставляється рейтингова оцінка.

Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. Якщо оцінка за залікову контрольну роботу менша ніж за

рейтингом, використовується «м'який» підхід – здобувач отримує рейтингову оцінку за результатами заходів поточного контролю

Критерії оцінювання залікової контрольної роботи

- правильно виконане завдання 15 балів;
- хід та послідовність виконання завдання правильні, але є неточності - 11-14 балів;
- хід та послідовність виконання завдання незначними помилками та неточностями - 6-10 балів;
- хід та послідовність виконання завдання з наявними помилками - 1-5 балів;
- невірний хід та послідовність виконання завдання - 0 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше, ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Визнання результатів навчання в інших ВНЗ, у неформальній/інформальній освіті.

Визнання результатів навчання в інших ВНЗ, в тому числі у неформальній/інформальній освіті ухвалено в Університеті наступними документами:

- Положення про визнання іноземних документів про освіту (<https://osvita.kpi.ua/node/123>);
- Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>);
- Положення про академічну мобільність (<https://osvita.kpi.ua/node/124>);
- Порядок оформлення індивідуального навчального плану студентів, які беруть участь у програмах академічної мобільності (<https://osvita.kpi.ua/node/186>).

За наявності у здобувача документів, які підтверджують його участь у наукових конференціях (міських, міжміських, Всеукраїнських тощо), академічній мобільності (в тому числі індивідуальній) за темою індивідуального семестрового завдання або розділу навчальної дисципліни, вони можуть враховуватися викладачем у семестровому та поточному контролі відповідно до рейтингової системи оцінювання результатів навчання. Додаткова валідація даних результатів неформального навчання не передбачається (згідно п. 2.2. Положенням про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті).

За непередбачуваних обставин можливе синхронне та асинхронне дистанційне навчання з використанням платформи для відео-конференцій (Zoom) та освітньої платформи дистанційного навчання (Google Classroom).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри графіки, доктором мистецтвознавства, професором, Оляніною Світланою Валеріївною та к.т.н., доцентом Тетяною Осиповою

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 14 від 02.06. 2025)

Погоджено Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 12 від 30 червня 2025 року)